

JSME RATOLESTI

(Krnov, 26.4.2026)

I.čtení: Skutky apoštolské 17, 22-34

II.čtení: evangelium podle Jana 15, 1-8

Dovolím si říct, že apoštol Pavel byl dost odvážný chlapík. Byl ochoten trpět pro Krista, byl připraven jít do vězení, být zmlácen, dokonce být kamenován; několikrát čelil spiknutí s cílem ho zabít, přežil ztroskotání lodi i zemětřesení.

Ale v hlavním městě Řecka ukázal ještě jiný druh kuráže.

Atény byly centrem veškeré kultury a vědění v celé Římské říši. I když hlavním městem říše byl Řím, v němž sídlil císař, vládní instituce a vojenské velitelství, Řecko, a zvláště Atény byly hlavním městem všech myslitelů, filozofů a učenců.

A Pavel si troufne napochodovat přímo doprostřed toho všeho a začít kázat o Ježíši!

To je jako kdybych se já, pouhopouhý farářiček z pohraničí postavil na stupínek v Praze v Karolínu, hlavní budově Karlovy Univerzity, a začal poučovat profesory a docenty.

Ano, to byla odvaha. Já bych si na něco takového netroufnul.

Ale Pavel věřil, že ví něco, co oni nevěděli a co by měli uslyšet. Zprávu o Ježíši, který prolomil bariéru mezi Bohem a lidmi. Zprávu o Bohu, který miluje lidské tvory bez ohledu na jejich vzdělanost či nevzdělanost. Zprávu o vzkříšení a životě věčném pro každého, kdo bude chtít.

Pavel byl přesvědčen, že dokonce i myslitelé, filozofové a učenci potřebují slyšet Ježíšovy dobré zprávy; byl si jistý, že i oni z nich mohou něco získat.

Ano, dokonce i ti nejchytřejší a nejvzdělanější mohou v Kristově evangeliu najít pro sebe něco užitečného a důležitého.

Pavel věřil, že v Ježíši mohou najít to, co hledají při svém pátrání po moudrosti a znalostech. Že Ježíš je odpověď na nejhlubší otázky lidského bytí. A proto Pavel přišel do Atén a proto chtěl s těmi to mudrci mluvit.

Je pozoruhodné, jak tady formuluje svou zvěst úplně jinak než na jiných místech.

Když mluvíval k lidem z židovského prostředí, obvykle citoval Zákon, Proroky, Žalmy, stavěl na zkušenosti Izraele s Bohem. Tohle tady ovšem nemohl použít – tihle muži sice byli chytří, ale neznali Bibli.

Pavel ovšem věděl, že dokáže najít – v jejich vlastních vědomostech a v jejich osobní životní zkušenosti – něco podobného, něco, co sdílejí všichni lidé, něco, na co bude moci navázat.

A tak své kázáníčko odráží od jejich duchovní zkušenosti, zkušenosti s někým větším než je člověk, s někým silnějším než člověk a než cokoli v celém stvoření – zkušenosti s Bohem.

Oni měli zkušenost s Bohem.

Věřím, že jedna každá lidská bytost má kousek porozumění Bohu; že jeden každý z nás v určité chvíli zakusil přítomnost toho Nejvyššího, Nejsvětějšího, Nejspravedlnějšího a Nejpravdivějšího. Možná toto uvědomění Boha nedokážeme přesně vyjádřit, někdy člověk vnímá jen matný pocit nebo mlhavý obrázek.

Jenže člověk dokáže tuhle nejistotu docela dobře popřít. Zvláště my moderní Evropané (a Američané), kteří máme všechno, co potřebujeme, víme docela přesně, jak toto tušení odsunout někam do pozadí, do podvědomí.

Někdy utíkáme před těmito duchovními zkušenostmi, někdy se snažíme Boží volání utopit ve vši naší práci, aktivitách a koníčcích. Sprintujeme životem, abychom se nemuseli postavit tváří v tvář těmto nejpodstatnějším otázkám. A někdy až krize, která na nás dopadne, nás donutí zastavit, přemýšlet, a třeba i odpovědět na Boží oslovení.

Kdysi mi jedna dáma svěřila svůj příběh. Procházela životem velmi rychle, až dokud se nedostala do vážných osobních problémů; najednou přišla o skoro všechny své přátele a zůstala sama na velké

těžkosti. Ale nakonec vzpomínala: „Bůh byl vždycky se mnou a pro mne. Nevím, jak to, ale prostě jsem to věděla. Držel mě a podepíral. Byl úplně jinačí, než bych předpokládala, ale rozhodně byl se mnou.

Možná že právě taková byla zkušenost onoho řeckého básníka, kterého Pavel citoval učencům na aténském Areopágu: „V Něm žijeme, pohybujeme se a máme svou existenci“ Možná je to toto univerzální povědomí, které o čtyři sta let později krásně vyjádřil svatý Augustýn: „Vytvořil jsi nás pro sebe, ó Pane, a naše srdce je neklidné, dokud nespočine v Tobě.“

Vědomí, že někam patříme, pocit napojení na zdroj života, na nezměrnou studnici moudrosti a vědění, na pramen Pravdy a Lásky.

Uvědomění si, že jsme větévkou mnohem většího stromu.

To je to, co Ježíš vysvětloval učedníkům ve svém známém podobenství o révě a ratolístkách.

My míváme tendenci tento text chápat jako výzvu pro nás. Zůstaňte ve mně, neopouštějte mě, protože váš život pak bude marný, neponesete ovoce lásky, radosti, pravdy a víry.

Samozřejmě, že Ježíšova slova nesou kus takovéto výzvy. Ano, volá nás, ať zůstáváme napojení na Něj a tak ať jsme skutečnými křesťany.

Takovéto chápání má ovšem háček. Zdá se nám, jako by stávání se tou větvičkou, přilnutí k Ježíši bylo nějakým novým zákonem, který musíme dodržet, jako kdyby ten kmen – Ježíš – byl naprosto pasivní a větvičky – my – musely splnit úkol, tedy připojit se k životodárnému stromisku.

Já bych ale řekl, že sdělení tohoto podobenství je mnohem hlubší. Ježíš neříká: „musíte se stát ratolestmi“, ale „vy JSTE ratolesti“. Není to jen úkol, který se rozhodneme udělat nebo neudělat. Je to prostě realita. Prostě JSME větvičkami napojenými na révu a nemůžeme být ničím jiným. Není to naše dílo nebo odměna za naše dobré skutky. Je to prostý popis skutečnosti. Jsme stvořeni jako součást Boží rostliny.

Prostě jsme větvemi a jako větve NEMŮŽEME existovat bez kmene. Odložená větev nepřežívá dlouho. To je důvod, proč Ježíš upozorňuje své následovníky, aby se Ho pevně drželi a nepouštěli.

Je to proto, že patříme k Němu a Jemu. On je zdrojem našeho života, On je tou nezměřitelnou studnicí moudrosti a vědění a pramenem Pravdy a Lásky. Z našeho připojení se rodí naše ovoce. Pokud se odpojíme, ztrácíme něco podstatného z našich životů.

Možná si to neuvědomujeme nebo možná se nám celkem úspěšně daří se vyhýbat otázce po našem zakořenění. Možná dokážeme svůj život zaplnit věcmi a událostmi a prací a rychlostí. Ale bez ohledu na to, jak rychle se řítíme, zůstáváme neklidní, dokud nespočineme v Bohu.

Můžeme být velkými učiteli, filozofy nebo profesory, můžeme být doktory, právníky, inženýry nebo politiky – ale nedojdeme pokoje, dokud nebudeme naslouchat této jednoduché zprávě: že Bůh nás miluje. Kmen stromu má rád své větvičky a byl ochoten zaplatit vysokou cenu za to, aby mohly zůstat napojeny na životodárnou mízu. To si zvláště silně připomínáme ve velikonočním období. Ježíš obětoval svůj život, abychom my mohli zůstat ve spojení s Bohem.

A tak díky Bohu za toto propojení, díky, že to spojení funguje a dodává nám sílu, naději a víru; dodává smysl našim životům. Je dobré být ratolestí stromu života.

Radujme se tedy z tohoto propojení, čerpejme živiny z tohoto nezměřitelného zdroje života. A nesme ovoce lásky, pravdy a milosrdenství.

Pane Bože,

Dárce života,

Děkujeme Ti, že jsme stvořeni jako větvičky na stromě života.

Děkujeme Ti, že můžeme ze spojení s Ježíšem čerpat sílu a povzbuzení pro svou životní pouť.

Od Tebe máme všechno, co v životě potřebujeme.

Prosíme pomáhej nám pevně se držet svého zdroje síly

Pramene víry, naděje i lásky.

Pomáhej nám zůstat v Tobě.

AMEN!